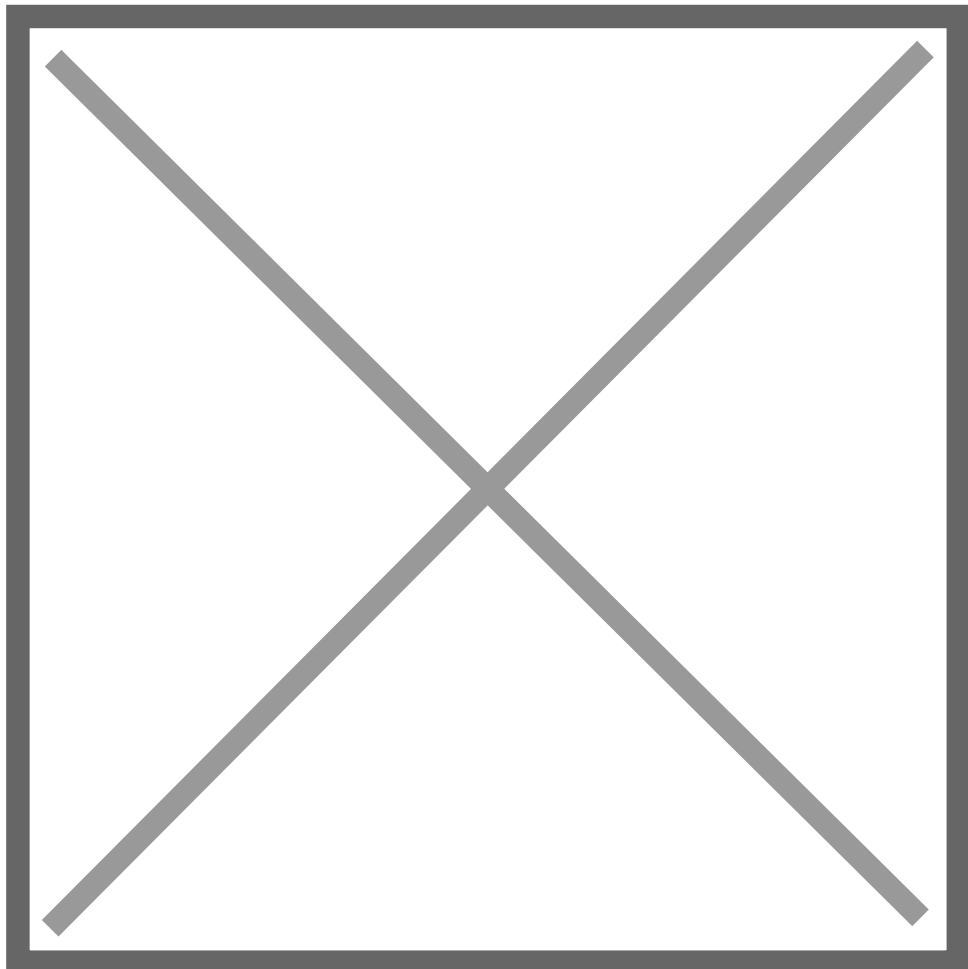

Thuốc sâu cực độc tuồn vào Việt Nam, Bài 1: “Thủ phủ” thuốc độc

09:45 07/01/2014

(TH&CL) Thời gian gần đây th

(TH&CL) Thời gian gần đây thông tin thuốc trừ sâu cực độc có nguồn gốc Trung Quốc tràn lan vào Việt Nam với số lượng không hề nhỏ - đã khiến dư luận... dậy sóng. Chúng tôi đã cất công sang bên kia biên giới để tìm hiểu đường đi của những loại thuốc sâu cực độc vào Việt Nam như thế nào.

Thuốc được bày bán công khai tại các chợ cửa khẩu

Bán công khai tại các chợ cửa khẩu

Theo chân một số chủ đại lý bán thuốc bảo vệ thực vật (BVTV) sang Trung Quốc lấy hàng, chúng tôi đã hình dung ra một phần đường đi của thuốc sâu cực độc vào Việt Nam như thế nào. Phải nói rằng, mặc dù Nhà nước đã nghiêm cấm lưu hành, sử dụng một số loại thuốc sâu cực độc cho nông nghiệp do Trung Quốc sản xuất, nhưng vì nó là mặt hàng siêu lợi nhuận nên rất nhiều chủ hàng sang tận Trung Quốc đưa về Việt Nam tiêu thụ. Chỉ cần đi qua một số chợ gần cửa khẩu, có thể bắt gặp những loại thuốc với nhiều chủng loại khác nhau, mẫu mã đa dạng được bày bán công khai.

Trong vai một tiểu thương đang có nhu cầu mua thuốc BVTV ở chợ Đông Kinh (Lạng Sơn), chúng tôi được một người chủ hàng tên Lan đưa ra những lời mời chào đường mật. Theo như chủ cửa hàng này, nếu lấy số lượng nhiều sẽ được giảm giá và hàng sẽ được gửi về tận nơi mà không mất tiền xe. Chủ cửa hàng này khoe: “Giá cả chỗ chị là rẻ nhất. Nếu các chú không tin, có thể tham khảo các cửa hàng khác trong chợ”. Sang một cửa hàng khác, được một chủ tên Thủy tiếp thị nhiệt tình về sản phẩm của mình. Theo như lời chị ta thì thuốc được nhập trực tiếp tại nơi sản xuất nên về chất lượng và giá cả yên tâm tuyệt đối. Vừa nói chị vừa giơ những gói thuốc sâu của Trung Quốc lên cho chúng tôi xem. Qua quan sát thấy, trên đó đều là chữ Trung Quốc.

Thắc mắc “viết chữ Trung Quốc thì làm sao phân biệt đâu là thuốc trừ sâu, đâu là thuốc ủ quả, làm sao có thể nhận biết được mỗi loại thuốc dùng cho loại bệnh gì?”, chị này nói: “Nếu các em lấy chủng loại gì chỉ cần ghi ra giấy, 2 ngày sau chị sẽ chuyển về tận nơi cho, đảm bảo chất lượng và an toàn. Chị đã làm nghề này lâu năm nên có uy tín”.

Rời chợ Đông Kinh, chúng tôi tiếp tục sang chợ Kỳ Lừa, chợ Tân Thanh (Lạng Sơn). Ở đây, xuất hiện rất nhiều người đi mua thuốc trừ sâu. Chỉ với hơn chục cửa hàng bán thuốc BVTV, song tại 2 chợ, người mua cứ ra vào nườm nượp. Thế mới biết, thứ mặt hàng này siêu lợi nhuận tới mức nào.

Anh Nghĩa, một chủ đại lý lớn chuyên bán thuốc BVTV ở Thái Bình cho biết, ngày trước, anh không biết ở đây có bán nên đi lấy lại tại các đại lý ở Hà Nội. Nhờ có người bạn làm ăn bên Trung Quốc về Việt Nam chơi, anh mới biết và tìm lên đây để lấy hàng. Theo như anh Nghĩa nói thì hàng ở đây đa dạng về chủng loại và mẫu mã, giá thấp hơn ở Hà Nội tới mấy lần.

Không chỉ anh Nghĩa, mà có rất nhiều đại lý lớn chuyên bán thuốc BVTV ở các tỉnh như Hà Nam, Nam Định, Thái Bình, Hải Dương cũng lên đây tìm nguồn hàng. Sau khi có hàng, được chuyển về các đại lý lớn tiếp tục bán qua tay một số đại lý nhỏ hơn và sau đó tới người nông dân. Từ đó có thể thấy rằng, thị trường thuốc sâu của Trung Quốc hoành hành tại Việt Nam lớn thế nào và điều quan trọng hơn, các loại hoa quả cũng như nhiều loại nông sản sẽ nhiễm chất cực độc nếu dùng thuốc BVTV của Trung Quốc.

Xách can nhựa mua thuốc sâu

Có rất nhiều loại thuốc BVTV của Trung Quốc nằm trong danh mục cấm nhập về Việt Nam. Tuy nhiên, hiện nay, những loại thuốc nằm trong diện cấm đó được tuồn về Việt Nam một cách công khai, thậm chí nó còn ngang nhiên đi qua các cửa khẩu như “chốn không người”.

Chúng tôi được một người đàn ông Trung Quốc có tên là Gao Kinh dẫn sang bên kia biên giới để “mục sở thị”...

Chỉ với tờ giấy thông hành, tôi và Gao Kinh đã có mặt ở chợ Pò Chài, bán nhiều loại thuốc BVTV nhất và cũng là nơi các tiểu thương Việt Nam sang mua nhiều nhất. Theo như Gao Kinh thì, đối với những tiểu thương mua ít, có thể giao dịch ngay tại chợ Pò Chài, còn với số lượng nhiều - sẽ được chuyển từ nơi khác về. Số lượng nhiều, theo như Gao Kinh nói, phải tính hàng tạ, tấn, các loại thuốc BVTV sẽ được cho vào thùng và giấu trong các container. Gao Kinh cũng tiết lộ, nếu muốn lấy số lượng lớn mà rẻ thì đến chợ Bằng Tường, cách cửa khẩu 20 km.

Chúng tôi nhờ Gao Kinh dẫn đường và đến gặp anh Trình, một người Việt đã buôn bán lâu năm ở đây và cũng là chủ một đại lý. Anh Trình cho biết, khách mua hàng của anh đa phần lớn đều là khách quen và lấy số lượng lớn. Thuốc của anh còn có tem và nhãn mác đầy đủ nên “đảm bảo là hàng thật”, giá cả hợp lý. “Nếu em lấy, anh sẽ chuyển hàng về tận nhà hoặc sẽ chuyển qua trạm kiểm soát cho em. Thuốc anh sẽ đóng vào can 30 lít để chuyển cho em, đảm bảo an toàn tuyệt đối”, anh Trình nói.

Không chỉ những tiểu thương đi mua số lượng lớn, mà những người dân sống giáp biên giới cũng thường xách can sang đây mua thuốc sâu để về dùng dần. Theo như họ nói thì “thuốc Trung Quốc độc nên sâu bệnh chết nhanh hơn, giá rẻ hơn rất nhiều so với thuốc của Việt Nam”.

Những người nông dân vùng giáp biên, họ không chỉ mua thuốc sâu về phun, mà còn thấy đây là món lợi nhuận béo bở nên cất công sang bên kia biên giới để xách hàng chục can thuốc sâu về bán dần cho những người dân trong bản, trong xã. “Đây là loại thuốc BVTV mà Nhà nước ta cấm sử dụng nên nhiều người không dám mua về bán, tôi được một người Việt nhưng sống bên Trung Quốc lâu năm mách nước là lấy hàng bên này về bán. Vừa có thuốc để dùng, vừa có lợi nhuận từ bán thuốc”, anh Ma Ba Zan cho hay.

Anh Zan dẫn chúng tôi vào kho hàng của mình, theo quan sát thì bên trong kho của nhà anh có tới vài chục can thuốc BVTV loại 30 lít, bên ngoài vỏ can có ghi bằng chữ Trung Quốc và một số can ghi cả chữ Thái Lan.

“Nhiều loại thuốc như thế thì làm sao nhận biết được?”, tôi hỏi. Anh Zan trả lời: “Chuyện nhỏ, loại thuốc nào mà chẳng giống nhau, chỉ khác nhau ở nhãn mác bên ngoài can thôi”.

Theo như nhãn mác bên ngoài có ghi thì kho thuốc của anh Zan có 17 loại diệt cỏ, 8 loại diệt sâu và khoảng chục loại khử trùng. Có đầy đủ chủng loại thuốc BVTV nên thuốc nhà anh bán rất chạy, hơn hẳn một số cửa hàng bán thuốc BVTV trong xã. “Hàng nhà tôi hết nhanh lắm, mỗi tuần tôi phải sang lấy 1 lần, bây giờ đang vào thời vụ gieo trồng nên tôi phải thuê xe bán tải loại 1,5 tấn để trở hàng về nhà. Nếu đợt nào bộ đội biên phòng hay hải quan làm gắt thì tôi thuê người gửi về”, anh Zan cho hay.

Trở về Hà Nội, chúng tôi mang một số mẫu thuốc BVTV của Trung Quốc. Tìm gặp ông Nguyễn Xuân Hồng, Cục trưởng Cục BVTV, được ông cho biết: “Theo Thông tư số 21/2013/TT-BNNPTNT ban hành thì những loại thuốc cực độc kia (của Trung Quốc) đều không nằm trong danh mục được nhập vào Việt Nam. Người dân không nên mua thuốc BVTV của Trung Quốc sử dụng vì khi phun thuốc đó vào cây trồng, hoa màu, dư lượng thuốc BVTV tồn đọng trong đó là rất lớn, sẽ gây ảnh hưởng tới sức khỏe của người sử dụng nông sản, người sản xuất và môi trường”.

Ngọc Linh